

Eurydice nedir?

Eurydice Ağı Avrupa Eğitim sistemleri ve politikalarıyla ilgili bilgi sunmaktadır. Eurydice, AB'nin Yaşam Boyu Öğrenme programına katılan 36 ülkesinin 40 ulusal biriminden oluşmakta, yayınlarını ve veri tabanlarını düzenleyen merkezi Brüksel'deki AB Eğitim, Görsel İşitsel ve Kültür İdari Ajansı tarafından koordine edilmekte ve yönetilmektedir.

Eurydice Öne Çıkanlar Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor

Okulda beden eğitimi öğrencilerin zindeliğine ve sağlığına katkıda bulunmanın yanı sıra, yaşam boyu olumlu etkileri olacak bu fiziksel etkinlikleri daha iyi bir şekilde anlamalarına ve gerçekleştirmelerine yardımcı olur. Buna ek olarak, okulda beden eğitimi, takım çalışması, fair play gibi transfer edilebilir bilgi ve becerilerin oluşturulmasına, saygının geliştirilmesine, bedensel ve sosyal farkındalığın artmasına ve oyunun kuralları anlayışının geliştirilmesine yardımcı olur. Bu bilgi ve beceriler diğer derslerde ve gerçek yaşamdaki durumlarda da kullanılabilir.

Sayırsız faydalarından ötürü, fiziksel etkinliklerin desteklenmesi Avrupa çapında büyük dikkat çekmiştir. 2009'daki AB Lizbon Antlaşmasıyla, AB, sporda Avrupa boyutunun geliştirilmesi ve Avrupa spor mevzularının desteklenmesi hususlarında harekete geçmek için yasal bir zemin kazanmıştır. Bu gelişmelerin ışığında, Avrupa'da beden eğitiminin durumunun daha iyi anlaşılması adına Avrupa'daki Okullarda Beden Eğitimi ve Spor adlı belge Eurydice Ağı tarafından ortaya konulmuştur. Rapor 30 Avrupa ülkesindeki okullarda beden eğitimi ve spor etkinliklerinin halihazırdaki durumunu yansıtmayı amaçlamaktadır. Rapor ayrıca Avrupa Komisyonunun Avrupa'daki okullarda beden eğitimine dair ana mevzuları ve artıları saptamak amacıyla attığı ilk adım olarak görülebilir. Bu broşürde raporun ana bulguları sergilenmiştir.

Beden eğitimi bütün ulusal öğretim programlarında bir ders olarak yerini almaktadır

İncelenen bütün ulusal öğretim programlarında beden eğitimi hem ilköğretim hem de orta öğretim kademelerinde zorunludur. Hemen hemen bütün ülkeler için beden eğitiminin esas amacı öğrencilerin fiziksel, kişisel ve sosyal gelişimini desteklemektir. İrlanda, Kıbrıs ve Finlandiya'da sağlıklı bir yaşam tarzının desteklenmesinin altı çizilmiş, sağlık eğitimi başlı başına zorunlu bir ders olarak kabul edilmiştir.

Beden eğitiminin öğrenme çıktıları ana amaçlarıyla yakından ilintilidir. Almanya, Portekiz, Birleşik Krallık ve İskandinav ülkelerinde beden eğitime müfredatlar arası bir bakış söz konusudur. Böyle bir durumda, örnek vermek gerekirse, sosyal ve doğa bilimlerinin hususları beden eğitimi dersine de konu olmaktadır. Bu durumun tam tersi de söz konusu olup, derslerin birbirleriyle nasıl ilintili oldukları gösterilmektedir.

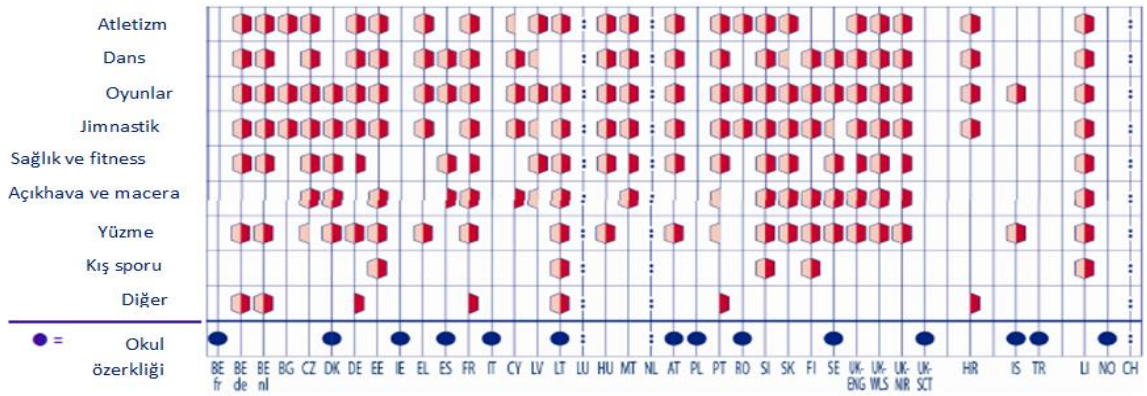
Müfredatlar arası yaklaşıma örnekler:

- Çek Cumhuriyeti, Almanya ve Norveç'te yayalar ve bisiklet sürücüleri için trafik kuralları beden eğitimi programının da parçasıdır.
- İskandinav ülkeleri, beden eğitimi derslerinde öğrencilerin nasıl harita kullanacaklarını ve doğal ortama uyum sağlamalarına yardımcı olacak diğer yolları öğrendiklerini belirtmektedirler.
- Çek Cumhuriyeti, Yunanistan ve Polonya genç bireyleri Olimpiyat değerleri ve sembolleriyle aşına kılmanın önemini belirtirler.
- Slovenya'da beden eğitimi dışındaki derslerin öğretmenleri bazen derslerinde "sağlık için bir dakika" adı verilen kısa aralar vermeleri konusunda teşvik edilir. Bu kısa aralarda, öğrenciler motor faaliyetlerde bulunur ve bir süreliğine rahatlarlar.

Oyunlar ve jimnastik en yaygın olarak öğretilen zorunlu etkinliklerdir

Merkezi yönetimlerin pek çoğu ilköğretimin ilk yıllarında öğretim programına yürüme, koşma, zıplama ve atma gibi temel motor faaliyetleri eklemektedirler. Bu temel etkinliklere dayanan öğretim programı zaman içinde genişler ve daha karmaşık spor disiplinlerini kapsar. En yaygın olan zorunlu etkinlikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bazı ülkeler ise etkinliklerin hangilerinin seçmeli ya da zorunlu olacağına karar verme hususunda okullara özerklik tanımışlardır. Okullardaki zorunlu beden eğitimi etkinlikleri içinde en yaygın olanı oyunlar, özellikle de top oyunlarıdır.

İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretim (ISCED 2) ana öğretim programı ve idari belgelerde belirtilen zorunlu etkinlikler, 2011/12

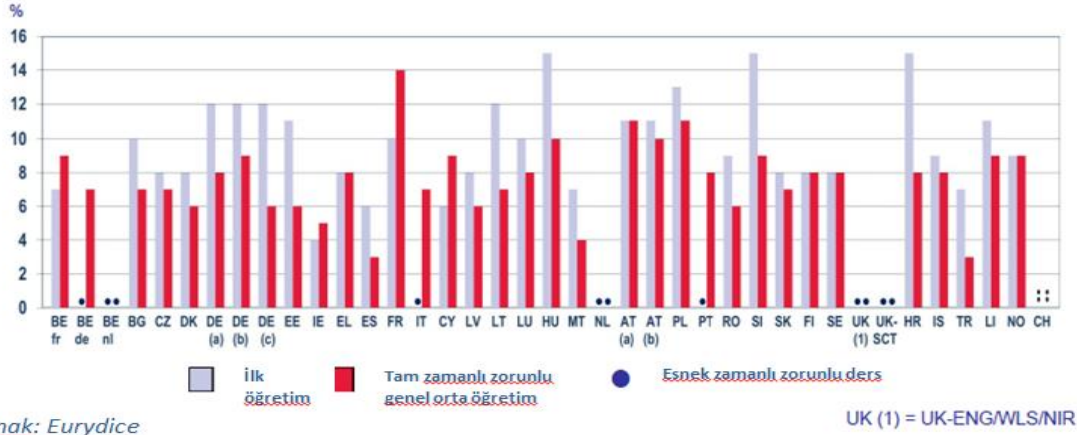
Beden eğitimi dersinin öğretim zamanı diğer derslerinki ile kıyaslandığında azdır

Beden eğitimi ders saati eğitim kademeleri arasında değişiminin yanı sıra ülkeden ülkeye de farklılık göstermektedir. Ayrıca, bazı ülkeler ders saatini merkezi olarak belirlerken bazıları da bu konuda verilecek kararı okullara bırakmaktadır. Örneğin, 2011/12 öğretim yılı için ilk kademede önerilen ders saati İrlanda'da 37 saat iken Fransa'da 108 saattir. İkinci kademede bu süre İspanya, Malta ve Türkiye'de 24-35 saat arasında iken Fransa ve Avusturya'da 102-108 saat arasındadır. Genel olarak bakıldığında ise, diğer derslerle kıyaslandığında beden eğitimi dersi için ayrılan zamanın az olduğu görülmektedir ve bu durum dersin daha az önemsendiğini göstermektedir.

ders saati ile ilgili önemli bir değişiklik yapılmamıştır.

Bu fark özellikle ilköğretimde daha belirgindir. Matematik dersine ayrılan süre beden eğitimi dersine ayrılan sürenin yaklaşık yarısıdır. 2006/07 öğretim yılından beri beden eğitimi

İlköğretim ve ortaöğretimde zorunlu beden eğitimi dersine ayrılan zaman

Avrupa'da müfredat dışı fiziksel aktiviteler ve sporlar yaygındır

Müsabaka ya da sağlıklı ders saati dışında sunulan müfredat dışı fiziksel etkinlikler, bu tür etkinlikleri daha ulaşılabilir ve cazip hale getirmek amacıyla tasarlanmaktadır. Asıl amacı okul süresi boyunca eksik kalan etkinlikleri genişletmek ya da tamamlamaktır. Bunlar ulusal, bölgesel, yerel çapta ya da okul çapında organize edilebilir. Tüm öğrenciler için mevcut olmasının yanı sıra engelli ya da özel ihtiyaç sahibi öğrenciler için de mevcuttur.

Bazı müfredat dışı etkinlikler okul saati esnasında bile yapılabilir. Bazı ülkelerde beden eğitimi sadece bu dersle sınırlı değildir ve günlük okul rutinine dahil edilir. Örneğin Danimarka'daki çoğu okulda öğrenciler derse başlamadan önce sabah koşusu yaparlar. Diğer bazı ülkeler ise oyun sahası ya da spor salonunda fiziksel etkinlikler yapmak için teneffüs sürelerini uzun tutar.

Beden eğitimi dersi diğer dersler gibi değerlendirilir

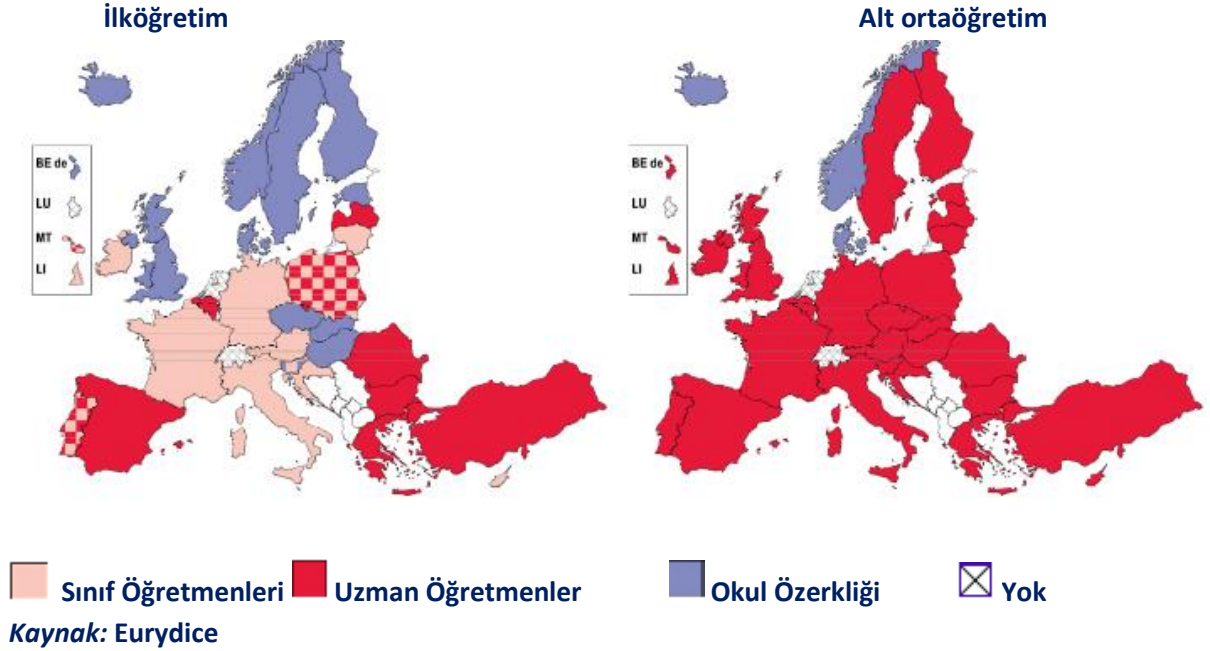
Çoğu ülkede öğrencilerin beden eğitimi dersi diğer dersler gibi değerlendirilir. Yalnızca birkaç ülke bu değerlendirmeyi formal olarak yapmaz. Bu durum ilköğretimde Malta ve Norveç, hem ilk hem de alt ortaöğretimde İrlanda için böyledir. Çoğu Avrupa ülkesinde hangi değerlendirme yöntemlerinin kullanılabileceğine ilişkin öneriler vardır. Yalnızca Belçika ve İzlanda da okullar kendi

değerlendirme yöntemlerini seçme konusunda özgürdür. Bazı ülkeler yılsonunda diğer derslerle birlikte bu dersin de sonuçlarını içeren nihai bir rapor sunar. Bazı ülkelerde ise öğretmenler için öğrencilerinin başarılarını değerlendirebilecekleri değerlendirme ölçekleri geliştirilmiştir. Bu ölçekler öğrenme sonuçlarının ulusal çapta kıyaslanmasına olanak sağlar.

Beden eğitimi öğretmenleri genellikle alan uzmanlarıdır

Çoğu ülkede beden eğitimi dersinden sınıf öğretmenin mi yoksa uzman öğretmenin mi sorumlu olacağı eğitim kademesine bağlıdır. Genelde eğitim kademesi arttıkça dersi veren öğretmenin uzman öğretmen olma olasılığı da artar. İlk kademede, beden eğitimi dersini hem sınıf hem de uzman öğretmen verirken, alt ortaöğretimde ise bu ders uzman branş öğretmenleri tarafından verilir. İlk kademede **İlköğretim (ISCED 1) ve alt ortaöğretimde (ISCED 2), beden eğitimi dersi vermek için gereken uzmanlaşmaya ilişkin öneriler, 2011/12**

ders verecek uzman öğretmenlerin lisans mezunu olması gerekmektedir. Orta öğretimde ise bu öğretmenler ya lisans mezunu olur ya da 15 ülkede olduğu gibi lisansüstü derecesine sahip olur. Kariyerleri boyunca bu öğretmenlere mesleki gelişim fırsatları sunulmaktadır.

Çoğu ülkede beden eğitimiyle ilgili düzenlemeler yoldadır

Mevcut ülkelerin yaklaşık üçte biri beden eğitimine ilişkin düzenlemeler planlamaktadır. Örneğin Portekiz ve Finlandiya minimum öğretim zamanını artırarak doğrudan fiziksel egzersiz profilini artırmayı düşünmektedir. Almanya ve Macaristan ise okullardaki beden eğitimi koşullarını değiştirmeyi planlamaktadır. Çoğu ülkedeki ulusal düzenlemeler dersin öğretildiği şartları iyileştirmenin ve dersi verenlerin eğitimlerini desteklemenin yollarını aramaktadır.

